

**Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady
o programu Evropské unie pro sociální změny a inovace**

KOM(2011) 609 v konečném znění – 2011/0270 (COD)

(2012/C 143/17)

Hlavní zpravodajka: **paní BATUT**

Dne 25. října 2011 se Evropský parlament a dne 16. listopadu 2011 Rada, v souladu s článkem 304 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodly konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o programu Evropské unie pro sociální změny a inovace

COM(2011) 609 final – 2011/0270 (COD).

Dne 25. října 2011 předsednictvo Výboru pověřilo specializovanou sekci Zaměstnanost, sociální věci, občanství přípravou podkladů Výboru na toto téma. Hlavní zpravodajkou byla paní BATUT.

Vzhledem k naléhavé povaze práce Evropský hospodářský a sociální výbor jmenoval paní Batutovou hlavní zpravodajkou na 478. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 22. a 23. února 2012 (jednání dne 23. února 2012), a přijal následující stanovisko 168 hlasy pro, 2 hlasy byly proti a 7 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 EHSV se již koncepcí sociální inovace zabýval a zdůraznil její nejasné obrysy a s tím související nejistotu ⁽¹⁾; na druhou stranu již uznal výhody inovací na pracovišti ⁽²⁾. Mimochodem řada lidí denně provádí „sociální inovace“, aniž by si to uvědomovala, jednoduše proto, že dělají dobře svou práci.

1.2 EHSV žádá Komisi, aby stanovila cíle sociální inovace a sociální změny ve svém programu pro sociální změny a inovace ⁽³⁾. Jde o koncepcce, které se zkoušejí. Nesmějí nahradit vnitrostátní sociální systémy ani pracovněprávní předpisy. Zapojení obyvatelstva do práce je možná prospěšné konkurenceschopnosti, avšak Výbor se domnívá, že krize nesmí být záminkou pro systémové transformace, které by z výjimky učinily pravidlo.

1.3 EHSV si přeje zaznamenat do projednávaného programu písemné záruky, že činnost související se sociální inovací bude doplněním, které neohrozí sociální práva a systémy členských států ani právní jistotu, kterou skýtají svým členům.

1.4 Výbor doporučuje Komisi, aby vztáhla svůj návrh k cíli, jakým je vyrovnání ⁽⁴⁾ vnitrostátních sociálních práv za účelem odstranění nerovností v této otázce, a usnadnila tím mobilitu;

1.5 EHSV doporučuje Komisi, aby vysvětlila očekávané účinky součinnosti zmíněné v třech programech (Progress,

EURES a mikrofinancování) a spojitost s evropskými finančními prostředky (zejména ESF a FESE ⁽⁵⁾) a ukázala slučitelnost pravidel pro jejich řízení, která nejsou zcela viditelná.

1.6 Výbor si přeje, aby úloha sociálních partnerů a nevládních organizací byla jasnou součástí tří os programu pro sociální změny a inovace.

1.7 EHSV žádá, aby bylo do programu pro sociální změny a inovace zapracováno flexibilní ustanovení, jež by umožnilo upravit program po přezkumu v polovině období. V roce 2017 by byl vypracován předběžný souhrn ukazující sociální změny a byl by zaslán Parlamentu a poradním výborům a jejich zastupitelským organizacím ke konzultaci;

1.8 EHSV je toho názoru, že v případě, kdy by musely všechny tři osy zůstat pod stejnou hlavičkou, by bylo vhodné změnit název programu pro sociální změny a inovace na „Doprovodný program usilující o sociální pokrok, mobilitu a začlenění“.

1.9 V otázce Progressu se EHSV domnívá, že by bylo vhodné:

— zjistit, jaké typy pracovních míst vznikly díky Progressu;

— zveřejnit uskutečněné projekty, ukázat pozitivní výsledky a umožnit jejich výměnu prostřednictvím zpřístupnění thesauru on-line;

⁽¹⁾ Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 100, 30.4.2009, s. 77.

⁽²⁾ Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 132, 3.5.2011, s. 22.

⁽³⁾ Program pro sociální změny a inovace, COM(2011) 609 final.

⁽⁴⁾ Článek 151 SFEU.

⁽⁵⁾ Evropský sociální fond a Evropský fond sociálního podnikání.

- vymezit „experiment“ a jeho pole působnosti, aktéry, činnost a potenciální příjemce podpory;
- zachovat jako způsobilé projekty, jež se týkají rovnosti pohlaví nebo zákazu diskriminace;
- vzdát se toho, aby se největší část programu Progress věnovala administrativním úkolům zaměřeným na analýzu a počítání, může být v praxi užitečné;
- provést zjednodušení dokumentů a kontrolních postupů;
- upřesnit úlohu sociálních podniků v sociálních službách obecného zájmu;
- vysvětlit synergii mezi programem EU pro sociální změny a inovace a FESE, mezi programem EU pro sociální změny a inovace a ESF a upřesnit pravidla pro řízení použitelná v závislosti na míře sociální orientace sociálních podniků.

1.10 Pokud jde o EURES, EHSV doporučuje:

- zachovat zaměření z počátků EURES s jeho regionálními pravomocemi a za účasti sociálních partnerů;
- potvrdit zásadu, podle níž má nabídka důstojných pracovních míst přednost před nabídkou mikroúvěrů a mikrozaměstnání;
- potvrdit cíl, jakým je podpora mobility a současně boj proti sociálnímu dumpingu;
- oznámit změnu právního základu v souvislosti s otevřením soukromým pracovním agenturám⁽⁶⁾ a vyjasnit důsledky, jež to přináší ve vztahu k ESF a přidělování finančních prostředků;
- vyjasnit dvojí financování EURES (z programu pro sociální změny a inovace a ESF) a důsledky překrývání rozpočtů a způsobů kontroly;
- definovat cílenou mobilitu; zjistit, jaké typy smluv jsou podepisovány díky EURES; zmínit novou centralizační úlohu Komise, aby se o ní jednalo;
- potvrdit nezbytnost přenosnosti všech sociálních práv a systémů pro uznávání kvalifikací;
- doplnit opatření na podporu začlenění do digitální společnosti.

1.11 K otázce mikrofinancování a sociálního podnikání EHSV doporučuje:

- zohledňovat zásadu subsidiarity;

- uvažovat o návrhu na zavedení klíče pro dělení mezi členské státy;
- počítat se škálovitými podporami pro přesněji stanovené příjemce (velikost způsobilých sociálních podniků);
- návrh zviditelnit, aby byli způsobilí občané chráněni před neregulovaným a bezohledným mikrofinancováním, a zajistit, aby se na mikrofinancování odkazovalo na domovské stránce užitečných internetových stránek, a to ve všech jazycích Unie;
- být explicitnější v souvislosti s úlohami EIF a EIB a jejich pákovým efektem;
- stanovit pravidla pro věřitele, aby plně nesli svou odpovědnost.

2. Souvislosti

2.1 Strategie sociální agendy pro Evropu 21. století je součástí strategie Evropa 2020. Návrh programu pro sociální změny a inovace je součástí tohoto rámce. Jak uvádí Výbor pro sociální ochranu, každému pátému člověku v Evropě hrozí chudoba a sociální vyloučení a k tomuto výraznému trendu se připojují sociální důsledky krize. Opatření EU a členských států usilují o vyvedení 20 milionů osob z chudoby do roku 2020, přičemž jejich hlavními nástroji pro zaměstnanost a sociální začlenění jsou mimo jiné ESF, Progress, EZFRV⁽⁷⁾, EFRR a mikrofinancování.

2.2 Všeobecné cíle programu

2.2.1 Komise navrhuje spojit stávající tři programy (Progress, evropský nástroj mikrofinancování a EURES) pod jednu střechu za účelem racionalizace výběru a lepší kontroly využívání fondů v současném období krize národních rozpočtů.

2.3 Osy nového programu

2.3.1 Program **Progress**, program z roku 2006 pro zaměstnanost a sociální solidaritu, doporučuje vypracovat přehledy evropské sociální situace, aby byly vnitrostátní situace porovnatelné.

2.3.1.1 **Pro období 2014–2020** se Progress snaží podporovat zaměstnanost, využít srovnatelné údaje, opřít se o poučení ze zkušenosti za účelem prosazování přístupu zaměřeného na výsledky, jeho cílem je rozvíjet kapacitu sítí evropské občanské společnosti k dosahování cílů sociální politiky Unie; s rozpočtem 575 milionů eur, tedy 82,1 milionu eur ročně, z nichž je 17 % vyčleněno na sociální experimentování.

⁽⁶⁾ Pracovní program Komise na rok 2012, COM(2011) 777 final.

⁽⁷⁾ Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova.

2.3.2 EURES je evropská síť propojující Komisi a veřejné služby zaměstnanosti. Byla založena na dávě praxi odborů a poté sociálních partnerů a usnadňuje mobilitu pracovníků v příhraničních regionech. Po roce 2002 má tři cíle: připravit evropský portál o mobilitě, zavést do praxe přeshraniční partnerství mezi veřejnými službami zaměstnanosti a sociálními partnery a plány činnosti v členských státech za účelem kompenzace nabídek práce a poptávek po ní (20 milionů eur). EURES nyní pokrývá celé území Unie a členské státy spotřebovávají prostřednictvím „plánů činnosti“ 70 % jeho rozpočtu.

2.3.2.1 Pro období 2014–2020 je cílem zabezpečit v rámci evropského programu pro sociální změny a inovace za 143 milionů eur (20,5 milionu ročně) mobilitu ve všech regionech Unie, zejména pro mladé, a na evropské úrovni spravovat statistiky a informace; zajistit výroční zprávu s výměnami; zlepšit portál díky mnohojazyčnosti; doplnit v blízké budoucnosti soukromé subjekty na poli pracovních příležitostí; zajistit program vnitrostátních aktivit financovaných z rozpočtu ESF.

2.3.3 Nástroj pro mikrofinancování ve prospěch pracovních příležitostí a sociálního začlenění (2010) usiluje o rozvoj přístupu k mikroúvěrům těm, kdo jsou v obtížné situaci v souvislosti s prací nebo úvěrem. Jsou pro něj způsobilé samostatně výdělečně činné osoby a sociální mikropodniky. Správcem programu je Evropský investiční fond; umožňuje věřitelským finančním institucím opřít se o EIF a EIB, aby měly záruku pro svá rizika případných ztrát a mohly rozvinout peněžní tok. Na tři roky (2010–2013) mobilizoval 200 milionů eur pro 27 členských států.

2.3.3.1 Na období 2014–2020 je stále jeho cílem usnadnit přístup k mikrofinancování a sociálnímu podnikání zárukami za úvěry až do výše 25 000 eur, a to s rozpočtem 191,6 milionu eur na 7 let (27 milionů eur ročně).

2.4 Prvky návrhu

2.4.1 Pro nový program pro sociální změny a inovace je navrženo 958 milionů eur, tedy jen o 10 % více než v roce 2007. Je součástí strategie Evropa 2020 a opírá se o stejné zásady: partnerství, koordinaci, předběžnou podmíněnost, zdravé rozpočtové prostředí, posílení spolupráce a územní soudržnosti, další zjednodušení.

2.4.2 Komise, jejíž přední hypotézou je v konečném důsledku strukturálně změnit sociální oblast v Unii podporou „modernizace“ sociálních politik členských států⁽⁸⁾, zde navrhuje:

- vytvořit součinnost mezi třemi programy navzájem a spolu s Evropským sociálním fondem;
- zavést harmonizované postupy pro informování, komunikaci, šíření výsledků, řízení a vyhodnocení;

⁽⁸⁾ COM(2011) 609 final: bod 1 důvodové zprávy a čl. 4 odst. 1 písm. c).

- soustředit se více na velké projekty se silnou evropskou přidanou hodnotou a usilovat o co nejnižší náklady.

2.4.3 Program má pět cílů:

- posílit odpovědnost za dosahování cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, v sociální oblasti a v otázce vyloučení;
- podporovat řádnou správu věcí veřejných, vzájemné učení a sociální inovace;
- modernizovat evropskou legislativu a zajistit její provádění;
- podporovat geografickou mobilitu;
- posílit přístup k mikrofinancování.

3. Obecné připomínky EHSV

3.1 Výbor shledává zajímavým návrh na racionalizaci podpůrných opatření Evropské unie ve prospěch žadatelů o práci a bere v úvahu skutečnost, že není snadné připravit program na 7 let, zatímco předchozí program musí ještě 2 roky běžet.

3.2 Lituje, že cíl, jakým je vyrovnaní vnitrostátních sociálních práv za účelem odstranění nerovností v této otázce a usnadnění mobility tímto způsobem, nebyl převzat coby obecný cíl⁽⁹⁾.

3.3 Připomíná, že sociální politika a soudržnost jsou ve sdílené pravomoci Unie⁽¹⁰⁾. Při veškerém působení to Unie musí respektovat, stejně jako obecně použitelná ustanovení článku 9 SFEU⁽¹¹⁾ a článků 8 a 10.

3.4 V tomto ohledu si Výbor přeje, aby dvě hlavní otázky, jimiž jsou rovnost a boj proti diskriminaci, které byly dosud vždy součástí sociálních politik a poté svěřeny GR pro spravedlnost, zůstaly způsobilé pro Progress, neboť mnoho projevů diskriminace má formu mzdové a sociální nerovnosti. Návrh nařízení o ESF je uvádí ve svém bodě odůvodnění číslo 10 a v člancích 7 a 8⁽¹²⁾, rovnost je nadále součástí sociální kapitoly Smlouvy.

3.5 EHSV lituje, že synergické efekty očekávané od propojení tří os – Progress, EURES a mikrofinancování – nejsou v programu pro sociální změny a inovace lépe vysvětleny. Bývala by mohla být zohledněna úloha regionů. Konkrétní možnosti synergie s ostatními evropskými programy, jako vzdělávání, podpory na pracovní místa pro mladé, stěžejní iniciativa pro mládež „Tvé první zaměstnání EURES“, nejsou prozkoumány.

⁽⁹⁾ Čl. 151 odst. 1 SFEU.

⁽¹⁰⁾ Čl. 4 odst. 2 písmena b) a c) SFEU.

⁽¹¹⁾ Viz stanovisko EHSV, Úř. věst. C 24, 28.1.2012, s. 29.

⁽¹²⁾ COM(2011) 607 final.

3.6 EHSV se domnívá, že posouzení finančních prostředků, jež jsou skutečně rozděleny, jejich míra využití, praktická omezení, jimž projekty čelí (viz mikrofinancování a vytváření pracovních míst), jsou nezbytné k vyjasnění nového programu a dále že Komise neukazuje, jak bude určena silná evropská přidaná hodnota, jež činí způsobilými nová opatření. Zakládá tak své cíle na prvcích nejistých o to více, že nebyl vyhodnocen předchozí program, a na více než subjektivním odhadu přidané hodnoty nového programu.

3.7 Výbor se při srovnání s návrhem nařízení o ESF domnívá, že místo a úloha sociálních partnerů měly být uvedeny ve všech třech osách programu pro sociální změny a inovace; text ESF uvádí, že jejich „úloha v oblasti zaměstnanosti, vzdělávání a sociálního začleňování je nezastupitelná“⁽¹³⁾.

3.8 Stejně tak poznamenává, že by měla být v programu pro sociální změny a inovace (zčásti financovaného z prostředků ESF) zmíněna úloha nevládních organizací; návrh nařízení o ESF uvádí v devátém bodě odůvodnění⁽¹⁴⁾, že „provádění činností podporovaných z ESF závisí na řádné správě věcí veřejných a na partnerství mezi všemi příslušnými územními a socioekonomickými činiteli, zejména sociálními partnery a nevládními organizacemi“.

3.9 Organizace občanské společnosti jsou programem pro sociální změny a inovace zmíněny⁽¹⁵⁾ a EHSV je toho názoru, že by bylo třeba určit jejich místo. Mohly by tedy zastávat úlohu v procesu provádění politik.

3.10 EHSV se domnívá, že Komise by se měla zabývat ve stanovených opatřeních začleňováním do digitální společnosti⁽¹⁶⁾, neboť nové informační technologie jsou pákou pro začleňování a zaměstnanost, jež působí napříč obory.

4. K metodě

4.1 EHSV podotýká, že návrh nese název „program pro sociální změny a inovace“, a navrhuje pokračovat se třemi staršími opatřeními Unie, aniž by inovoval. Komise navrhuje zaměřit tři osy na sociální změny a inovace prostřednictvím sociálního experimentování, aniž definuje – a to ani v bodech odůvodnění, ani v textu, ani v předběžném vyhodnocení – sám cíl „sociální inovace“.

4.2 Vysokoškolské výzkumy vedené v různých zemích v oblasti sociálních inovací vycházejí z myšlenky, že model

výroba-spotřeba je u konce s dechem, a dospívají k tomu, že je čas změnit sociální struktury defragmentací úkolů mezi kategorie aktérů a zájmů, což by vzhledem k tomu, že definice inovace není stabilizována, přivedilo nepředvídatelné podoby při volbě modelů řízení v podnicích, sociálních či nikoli, stejně jako nepředvídatelnou situaci, pokud jde o postavení organizací zastupujících zaměstnance a podobu sociálního dialogu⁽¹⁷⁾. Pro tyto vědce se sociální změny dotknou rovněž systémů sociální ochrany. Jde o to revidovat evropský „sociální model“ bez použití právně vynutitelných předpisů, experimentálně. Osa týkající se programu Progress⁽¹⁸⁾ by ostatně měla podporovat „tvorbu politik“ a provádění inovací podložených fakty „ve spolupráci se sociálními partnery, organizacemi občanské společnosti a dalšími zúčastněnými stranami“.

4.3 Evropská komise ve svém návrhu prosazuje toto „sociální experimentování“, aniž definuje, k jakým inovacím a jakým změnám navrhuje směřovat. Jde o sociologický přístup, který by mohl zmást občana, jenž nemůže dohlédnout, kam konečný návrh míří. EHSV se domnívá, že by nejprve bylo třeba pochopit, proč a jak nereagoval trh, veřejné služby a evropská podpora na sociální potřeby, proč nedošlo k přerozdelení bohatství za účelem zaručení soběstačnosti osob v obtížné situaci v souladu se zásadami Listiny základních práv.

4.4 Výbor se domnívá, že by bylo třeba dozvědět se, jaká je očekávaná společenská změna po dokončení veškerých inovací, což postup zdola nahoru a projednávaný návrh nařízení, který na něj odkazuje, neumožňují.

4.5 Systémy sociálního zabezpečení, které občané znají pro jejich udržitelnost, mají silnou legitimitu. Výbor je toho názoru, že „zkoušet inovativní řešení, která vyžadují sociální potřeby, a rozšiřovat je“⁽¹⁹⁾ může vést k omezení silné solidarity, klientelismu a atomizaci sociální činnosti a jejich zastupitelských podob.

4.6 Pro EHSV by projednávaný program měl zaručovat, že kroky související se sociální inovací budou doplněními, která neohroží vnitrostátní sociální práva⁽²⁰⁾ a systémy sociální ochrany. Výbor zdůrazňuje, že sociální inovace nesmějí vytlačit systémy vycházející z práva ani dlouhodobou jistotu, kterou dávají osobám včetně těch nejslabších.

⁽¹³⁾ COM(2011) 607 final, viz bod 5 důvodové zprávy.

⁽¹⁴⁾ COM(2011) 607 final, 9. bod odůvodnění.

⁽¹⁵⁾ COM(2011) 609 final, 9. bod odůvodnění.

⁽¹⁶⁾ Stanovisko EHSV, Úř. věst. C 318, 29.10.2011, s. 9.

⁽¹⁷⁾ *Social innovation Review*, Stanford Graduate School of Business, podzim 2008, J.A. Phillis, K. Deiglmeier, D.T. Miller; *Social Innovation*, J. Howaldt & M. Schwarz, IMO-Dortmund, květen 2010; *Transformations et Innovation sociale en Europe: quelles sorties de crise?*, N. Richez-Battesti & D. Vallade, P.U. de Louvain-Cahiers du CIRTES 5, září 2010, s.45; S. Bacq & F. Janssen, tamtéž, s. 207.

⁽¹⁸⁾ Článek 3 písm. a) návrhu a stanovisko EHSV, Úř. věst. C 255, 14.10.2005, s. 67.

⁽¹⁹⁾ Čl. 9 odst. 1 a ve velmi širokém významu článek 3 – COM(2011) 609.

⁽²⁰⁾ Čl. 151 odst. 1 SFEU.

4.7 Dříve než systémové sociální změny by skutečnou sociální změnu pro znevýhodněné kategorie znamenalo mít přístup k zaměstnání, bydlení a dopravě. Lidé, kteří žijí v Unii, potřebují především důstojná pracovní místa. Program by měl zmínit otázku bydlení, neboť se týká všech aktérů zaměstnanosti a začleňování⁽²¹⁾.

4.8 EHSV připomíná, že v otázce sociální ochrany ve vlastním slova smyslu⁽²²⁾ čl. 153 odst. 4 SFEU zaručuje členským státům možnost stanovit základní zásady svého systému sociální ochrany a možnost zachovat či stanovit přísnější ochranná opatření, jež budou samozřejmě slučitelná se Smlouvami.

5. Konkrétní připomínky

5.1 Výbor považuje za užitečné, aby se v návrhu nařízení vyskytovala připomínka zásady subsidiarity a aby obsahoval vymezení očekávané „silné přidané hodnoty“.

5.2 K programu Progress

5.2.1 Definice akcí, aktérů a potenciálních příjemců není dostačující⁽²³⁾. Text neuvádí, zda prvky analýzy zohledňují názory sociálních partnerů⁽²⁴⁾ a nevládních organizací, zejména pokud se týká zavedení sady ukazatelů⁽²⁵⁾.

5.2.2 Program Progress má „obtížně měřitelné“ cíle a používá „subjektivní proměnné“, zatímco finanční informace k projektu jej řadí do řízení založeného na výsledcích⁽²⁶⁾. Dopad na cíl v podobě zaměstnanosti není měřen, nástroj vypadá málo operativně. Podle EHSV by si již získané údaje měly brát ponaučení z uskutečněných projektů a měl by být zpřístupněn on-line thesaurus pozitivních zkušeností. EHSV před dalšími kroky doporučuje zjistit, jaká pracovní místa byla vytvořena díky subvencím. Komise by se tak vyhnula doporučení strukturálních reforem na základě málo hodnověrného hodnocení.

5.2.3 Je zde jistý posun mezi cílem a prostředky: uvedené financování, kdy tři složky na období 2014–2020 získaly o 10 % vyšší objem finančních prostředků oproti roku 2007, nemůže umožnit žádná nová opatření.

5.2.4 Návrh přiznává příliš významné místo řízení⁽²⁷⁾ – peníze daňových poplatníků by však spíše měly pomáhat

přímo občanovi. Například by bylo důležité vědět, jaká část bude vyčleněna na boj proti chudobě.

5.2.5 Hodnocení podpořených projektů může stejně jako v minulosti znamenat výdaje kvůli využití služeb externích auditorských firem. EHSV se domnívá, že je třeba v praxi zjednodušit a standardizovat dokumenty a postupy.

5.2.6 Pokud se týká sociálních podniků⁽²⁸⁾, EHSV si přeje:

- připomenout zásadu subsidiarity a odpovědnosti členských států;
- aby byla jejich úloha v sociálních službách obecného zájmu definována;
- aby byla zřejmá synergie mezi programem pro sociální změny a inovace a návrhem nařízení ze dne 7. 12. 2011 na zřízení Evropského fondu sociálního podnikání, jehož účelem je podpořit rozvoj sociálních podniků (udělování známky FESE);
- pravidla řízení v závislosti na míře sociální orientace, pravidla pro investory a upřesnění úlohy bank, případně spolu s požadovanými pravidly pro solventnost, pokud to bude třeba;
- způsobilost samostatně výdělečných osob.

5.3 K síti EURES

5.3.1 EURES bude z 15 % financován programem pro sociální změny a inovace a z větší části ESF. Rozpočtové překrývání programů nedává občanovi jasný přehled o situaci: strukturální fondy jsou regionalizovány na základě NUTS 2, zatímco fondy programu pro sociální změny a inovace ne.

5.3.2 Aktivita na vnitrostátní a přeshraniční úrovni budou financovány z Evropského sociálního fondu a celoevropské aktivity⁽²⁹⁾ z programu pro sociální změny a inovace. Pokud se týká ESF, budou použita pravidla pro účast partnerů a nevládních organizací, nikoli však pro program pro sociální změny a inovace.

5.3.3 EHSV si klade otázku, zda je užitečné spojit do jednoho programu pro sociální změny a inovace tak odlišné složky, jejichž rozpočtová kontrola bude obtížnější než při předchozím uspořádání. Rozdělení financování mezi EFS, Komisi a členské státy by mělo být jasnější. To s sebou nese použití odlišných pravidel pro projednávání ve výborech a kontrolu prováděcích aktů Komise⁽³⁰⁾.

⁽²¹⁾ Články 1, 7, 15, 24, čl. 34 odst. 3 a čl. 52 odst. 3 Listiny základních práv, článek 8 EÚLP a články 30 a 31 revidované Evropské sociální charty.

⁽²²⁾ COM(2011) 609, čl. 4 odst. 1 písmena a) a b).

⁽²³⁾ Např. předběžné hodnocení, s. 42.

⁽²⁴⁾ COM(2011) 609, čl. 15 písmena a) a c).

⁽²⁵⁾ COM(2011) 607, čl. 6.

⁽²⁶⁾ Legislativní finanční výkaz k návrhům, bod 1.4.3 (příloha COM(2011) 609 final, s. 32).

⁽²⁷⁾ COM(2011) 609 final, čl. 5 odst. 3.

⁽²⁸⁾ Stanovisko CESE 1584/2011, právě probíhá zveřejnění v Úř. věstníku.

⁽²⁹⁾ Portál a projekt pro mládež „Tvoje první zaměstnání EURES“.

⁽³⁰⁾ Nařízení (EU) č. 182/2011.

5.3.4 EHSV si klade otázku, zda je pro Komisi vhodné vytvářet centralizovaný systém a brzdit regionální dynamiku EURES, když se na základě délky fungování této starší „sociální inovace“ ukazuje, že pracovníci v terénu mají nejlepší předpoklady. V roce 2007 si Parlament dokonce přál navýšit jeho rozpočet⁽³¹⁾. Výbor připomíná, že mobilita není cílem sama o sobě, ale jde pouze o pomoc v případě potřeby jít hledat pracovní příležitost do hostitelské země Unie.

5.3.5 EHSV se domnívá, že by bylo třeba zmínit v textu následující:

- zásadu, podle níž má nabídka důstojných pracovních míst přednost před nabídkou mikroúvěrů a mikrozaměstnání;
- cíl, jakým je podpora mobility a současně boj proti sociálnímu dumpingu;
- typy pracovních smluv získaných prostřednictvím EURES;
- definici cílené mobility;
- ohlášený posun na poli právní základu pro EURES⁽³²⁾;
- nezbytnost přenosnosti všech přenosných sociálních práv a nových textů věnovaných uznávání kvalifikací⁽³³⁾.

5.3.6 EHSV považuje za důležité jasně v EURES zachovat úlohu sociálních partnerů.

5.4 K otázce mikrofinancování a sociálního podnikání

5.4.1 EHSV si přeje, aby občané byli široce informováni o tomto programu, aby se vyhnuli nabídkám mikrofinancování přicházejícím po internetu z neformální ekonomiky spolu s lichvářskými sazbami (potřeba začlenění do digitální společnosti). Je třeba nezapomínat, že osoby uvedené v článku 22 návrhu jsou zranitelné a je třeba jim poskytnout další pomoc než jen mikroúvěr a konkurenční aktivity. Ty pro ně mohou být riskantní a představovat pro ně léčku, přičemž nikdy nenahradí pracovní místo zaměstnance.

5.4.2 EHSV by si přál, aby byla prostudována úvaha o klíči pro rozdělení programu mezi členské státy.

5.4.3 Výbor považuje za důležité zdůraznit pákový efekt očekávaný od EIF a EIB a jasně stanovit příjemce. Ve skutečnosti bude mít částka 25 000 eur velmi rozdílné dopady na osobu, které právě přišla o zaměstnání (čl. 22 odst. 1 písm. a)), sociální podnik (čl. 22 odst. 3) se zaměstnanci a rozpočtem a osobou samostatně výdělečně činnou se svým mikropodnikem, a věřitelé budou záruky posuzovat odlišně. Bylo by tedy vhodné vyjasnit:

- co lze v této části označit za „sociální“;
- příjemce, zejména velikost způsobilých sociálních podniků;
- co je to „sociální mikropodnik“;
- prováděcí ustanovení pro poskytování pomoci a přesně stanovené poskytované krytí (100 %?);
- kritéria pro případné zavedení škálovitých podpor;
- opatření ke zjednodušení hodnocení *ex post* pro usnadnění závěrečných hodnocení a snížení nákladů na kontroly.

5.4.4 Na straně věřitelů:

- měla by jim být určena jasnější pravidla, aby svou úlohu přijali, aniž by dlužníky zahltili případnými zvláštními a skrytými požadavky;
- stanovit hodnotící opatření pro rychlý souhrnný přehled.

5.4.5 EHSV si přeje, aby přidaná hodnota těchto opatření byla vyšší než přibližné hodnocení předchozího programu, podle něž vychází na jeden přiznaný mikroúvěr 1,2 pracovního místa⁽³⁴⁾.

V Bruselu dne 23. února 2012.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON

⁽³¹⁾ Usnesení EP ze dne 15. 9. 2007.

⁽³²⁾ Sdělení COM(2011) 777 final.

⁽³³⁾ Návrh směrnice ze dne 19. 12. 2011 (COM(2011) 883 final).

⁽³⁴⁾ Legislativní finanční výkaz k návrhům, bod 2.1.2, Ukazatele výkonnosti (příloha COM(2011) 609 final, s. 37).